

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemati velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.
Warečnine prejema upravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2, II., 28.

Naznanila (inzerati) se sprejemajo in velja tristoletna petič-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr. če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemai nedelje in praznike, ob 1/2 6. uri popoldne.

Štev. 133.

V Ljubljani, v petek 13. junija 1890.

Letnik XVIII.

Iz delegacij.

Dne 9. t. m. je bil v budgetnem odseku razgovor tudi o tržaškem Lloyd. Dr. Russ je naglašal važnost lloydovo za trgovino, izvoz in politično veljavo avstro-ogerske države. Lloyd bi bil za časa vojske tudi nekaka rezerva vojne mornarice. Ker pa ogerska državna polovica neče dovoliti višje državne podpore, ker ima že svojo parobrodno družbo „Adrijo“, moral bode Lloyd postati le cislitavsko podjetje. Govornik še omeni, naj bi minister vnanjih stvari strogo izvrševal svojo nadzorovalno pravico.

Minister grof Kálnoky je v svojem odgovoru pritrdil, da so lloydove razmere v resnici žalostne. Leta 1867. so sicer Lloyd postavili pod nadzorstvo vnanjega ministra, vendar ta vravnava ni srečna, ker ta minister nima kompetence in ne strokovnjaškega znanja za tako nadzorovanje. Odločujeta v prvi vrsti le trgovinska ministra.

Baron Chlumecy je tudi ponavljal, naj bi se Lloyd ločil od Ogorske ter od Cislitavije dobival večjo podporo.

Kar je vnanji minister grof Kálnoky v ponedeljek zgradil, to je v torek vojni minister fem. baron Bauer razrušil. V vojnem odseku ogorske delegacije je namreč vojni minister hotel dati splošen pregled o politiki, katere se drži pri vojni upravi. On pravi, da obžaluje, ker ne more znižati vojaških troškov. Sostavil je bil itak višji proračun, pa ga je moral črtati iz finančnih vzrokov. Potrebe za armado so vsestranske, sredstva pa le omejena. V proračunu letošnjem je vojni minister hotel podati le podlago, na kateri hoče zidati prihodnje leto. Večjim troškom se ne bode mogoče izogniti in že zdaj je gotovo, da se bode morala pomnožiti armada ob mirovnem času. Ves svet tekmuje v oboroževanju armad, Avstrija ne

more zaostati, akoravno ne more v toliki meri razvijati moči, kakor n. pr. nemška država. Predloženi proračun je najnižja zahteva.

Te besede vojnega ministra so čuden komentar govora o miru, katerega je govoril vnanji minister grof Kálnoky. Ogorski delegatje so bili iznenadeni ter so ugovarjali z vseh strani.

Poročevalec Rakovsky je rekel mej drugim: Vojni troški znašajo že 95 odstotkov vseh izdatkov, minolo leto so znašali še 92 odstotkov. Vzrok je ta, ker se vse vojaške naprave hitro razvijajo, kar zahteva mnogo denarja. Gledé na brezdimni smodnik bode treba še-le dokazati, ali bode za rabo in ali ne bode treba zopet prenavarjati puške. Za gališke trdnjave smo minolo leto dovolili več milijonov, in letos zahteva vojna uprava zopet milijon brez daljšega pojasnila. Ako bode šlo tako naprej, bode minister prihodnje leto zopet več zahteval. Kam pridemo? Ker nam je toliko treba za druge stvari, naj bi vojni minister znižal svoje zahteve. Če pa to ne bode mogoče, potem si evropski narodi ne bodo mogli drugače pomagati, kakor z ognjem evropske vojske. Ako so zahteve že pretirane, potem se več ne vzdržuje mir, temveč uničuje materialna moč narodova. Narod ne more zmagati, četudi ima veliko armado, ako je oslabela njegova materialna moč.

Za poročevalcem je še več delegatov izražalo željo, naj bi se vendar enkrat znižali vojaški troški ali vsaj ustavilo vedno naraščanje tega največjega bremena.

Vojni minister je najprvo odgovarjal, da se trdnjave morajo vedno popravljati. Dalje je zagovarjal brezdimni smodnik, češ, da je močnejši, trajnejši, manj škodljiv itd. Vsled tega mora minister priporočati brezdimni smodnik kot najučinkovitejšo. Mogoče je sicer, da bodo iznašli še boljšega. Vsi

poskusi govoré za ta smodnik. Nove puške bode treba le nekoliko predelati in sicer bodo znesli troški od puške 1 gld. Smodnik bode pripravljali v treh tovarnah. Ta brezdimni smodnik je šestkrat dražji, kakor dosednji črni smodnik. Ker pa je močnejši in se ga manj potrebuje, bode strel petkrat dražji kakor doslej.

V sredo je v odseku ogorske delegacije za vnanje stvari poročevalec Falk izražal zadovoljstvo s pojasnilom grofa Kálnoky-ja o vnanji politiki. Gledé na Bolgarijo je rekel, naj bi Turčija storila prvi korak za priznanje bolgarskega kneza. O Srbiji je omenil, da bi morala bolj hvaležna biti za naklonjenost, katero ji izkazuje Avstrija. V enakem smislu so govorili ostali govorniki.

Minister grof Kálnoky je odgovoril: Vprašanje o priznanju bolgarskega kneza je važno, še važnejši pa je notranji razvoj Bolgarije. Na Balkanu želi Avstrija le trdno samostojnost tamošnjih držav, s katerimi hoče Avstrija živeti v prijaznosti. Da bi pa Avstrija nasproti Srbiji odločneje postopala, dozdeva se ministru neumestno, dokler ni važnih povodov. Za drzne poskuse sedanji čas ni primeren. Z ozirom na Anglijo je minister omenil, da se avstrijska politika strinja z angleško gledé na vzhod.

Socijalizem in rodbina.

V sedanjem delavskem svetovnem gibanju opazamo odločen poraz liberalizma, in zato moramo biti hvaležni božji previdnosti. Vendar se pa človeku dozdeva, kakor bi bilo izhodišče iz sedanjih socijalnih zmešnjav zagrajeno, dasi ne dvojimo nikakor, da se bode končno vendar posrečilo, najti pravo pot na krščanski podlagi.

Nastal je strahovit boj duhov, ki ne mečejo po vzgledu bajnih gigantov jeden na drugega gorá,

LISTEK.

Izpovedanja bivšega prostomisleca.

(Spisal Leo Taxil. Iz francosčine preložil Martin Žiltir.)
(Konec.)

In knjigarna na cesti des Ecoles; to je morala moja žena opustiti, siljena po reči sami, v kljub upom, v katerih se je nekaj časa zibala. V začetku leta 1885. je bil položaj te hiše protiklerikalnega izdajateljstva ta-le:

Imetje (robe, kupčijsko blago, gotovi denar in slovstvene listine) je nanese 600.000 fr. Dolg (računi podajavev in tekoči dolgovi) je nanese 75.000 fr. Število opravil je naraščalo od 25.000 do 30.000 fr. na mesec.

Te številke sem hotel podati, da odgovorim na neko republikansko obrekovanje. Neki prostomiselski časnikarji namreč, ker niso mogli razumeti mojega spreobrnjenja in so morali priznati, da nisem nikakor blazen, so pisali v dōbi mojega očitnega preklica, da „sem se vrnil v cerkev, ker mi protiklerikalstvo ni več neslo“.

Knjigarna de la rue des Ecoles je bila prisiljena zapreti v decembru 1885, in njene stereotipnice so se poslale v livarno in kupčijsko blago prodalo za star papir za stopo. Bilo je imenitno pokazati, da moje spreobrnjenje ni za, temveč osem mesecev pred to likvidacijo prišlo.

Moj odstop (27. aprila) kakor ud prostomiselsva in kot glavni vrednik antiklerikalne „Republique“, in ker sem se branil odslej najmanjši zvezek spisati zoper vero, je prinesel smrten udarec izdajateljki hiši, za katero tu gré; moj očitni preklic (23. julija) je dodal, kar je še manjkalo.

Tedaj so lagali, ko so rekli, da me je propad protiklerikalne knjigarne zopet naredil kristijana. Dne 23. aprila 1885 je imela ta hiša prav lepo kupčijsko prihodnjost.

In ti, ki so nasproti trdili, da „sem se s spreobrnjenjem odtegnil potem, ko sem obogatel“, so enako lagali.

Resnica je, da sem zapustil cesto des Ecoles brez druge posesti, kakor z nekoliko knjigami za delo in s svojo obleko, in da moja žena, žrtva položaja, katerega ni sama ustvarila, in zaradi katerega se je jezila, je tudi morala zapustiti vse do zadnjega krajcarja likvidatorjem svoje knjigarne.

Nekateri so se čudili, da je ta izdajateljska hiša padla, ne da bi dobila kupea.

Tukaj je vzrok: Kupcev ni manjkalo. Pa ti, ki so prišli, so od mene tirjali pooblastilo, da bi zopet izdali moja protiverska dela, ki so stvarila največ del kupčijske zaloge. Poglejmo, ali sem mogel po vesti dati to pooblastilo? Ali nisem bil nasproti dolžan, kakor sem tudi storil, upreti se ponatisku svojih prokletih in preklicanih del, naj bodo nasledki kakoršni-koli vsled tega odreka?

Dosti bodi teh pojasnil. Naj si mislijo republi-

kanci in prostomiselniki, da tako ali tako me je vodil le nizki dobiček; malo mi je mar. Kako bi mogli oni, neverni, oni, ki povsod vidijo le tvarino, kako bi mogli tolmačiti spreobrnjenje drugače, kakor da se postavijo na mesto tvarinskega razgleda?

Obžalujmo te slepce! Njim ni mogoče razumeti sladkega veselja vesti, ki je poslednjič našla mir. In katoličani, katerih vera zna ceniti lepoto nebeskega usmiljenja, naj združijo svoje molitve z mojimi, da prosijo Boga za-me milosti stanovitnosti. Naj molijo za tiste, ki so mi dragi! Naj molijo za vse nesrečneže, katere so moji slabi spisi zmotili in odvrnili od vere!

Pariz, dne 26. decembra 1886.

S k l e p.

Bil je človek, ki je bil toliko nesrečen, da je preklinjal veliko število let sveto vero, katero je Bog sam prišel prineset ljudem. Tisti Bog ga po čudežu svoje milosti gane v trenutku; Bog razsvetli njegovega duha in govori na njegovo srce, pregrinjalo pade, postane kristijan, spokoren kristijan, spozna, da njegovo življenje je bila vrsta najsrमतnejših in najzadolženejših zašlosti, celó pred ljudmi. Oči povzdigne k nebu in primerja dolgo trdovratnost božji dobroti, ki ga je rešila in ki mu še obeta milost, če bo njegovo spreobrnjenje resnično in stanovitno. Ta razlika pretresa njegov um; ne more razumeti, kako more doseči odpusčenje, katerega se čuti nevrednega. Ko misli na božjo pravico, bi skoraj

temveč se poslužujejo eden zoper drugega novošeg-
nih iznajdb v uničevanje življenja in imetja. Člove-
štvo mora biti pripravljeno vsak hip na veliko kri-
prolitje. Noben velik prevrat se doslej ni še izvršil
brez kripolitja, vsaka novotarija človečanstva izvo-
jena je bila krvavo.

Mirno vršenje 1. maja je pri nas in tudi drugje
marsikateremu površnemu opazovalcu zamazalo oči,
odvalilo mu težak kamen s prsi, ter ga navdalo z
zaupanjem, da vendar ni še tako hudo; toda sku-
šenega opazovalca iznenadila je skoro brezpogojna
in takorekoč slepa pokorščina delavstva tajnim vo-
diteljem.

Nikjer ni bilo videti voditeljev, in vendar se
je povsod pojavljalo posezavanje nevidnega general-
nega štaba v akcijo; in če se uvaža, da so se mi-
nole tedne mobilizovali delavski bataljoni samo za
poskušnjo, mora se z vojaškega stališča tajnim vo-
diteljem priznati laskavo priznanje.

„V tem je uvidevati povsem vojaško izvežbanje,
na las po Moltkejevem vzoru,“ — pisal je nedavno
vojaški strokovnjak. In tako smo zopet za jeden
blagoslov, — „narodov v orožji“, — bogatejši.

Socijalistični voditelji, in sicer po vzoru nem-
ških in francoskih, so odločni neprijatelji rodbin-
skega ognjišča, zakona in rodbinskega
življenja, v čemur se pa popolnoma strinjajo z
načeli framasonov, o kojih se trdi, da so voditelji
novodobnega socijalnega gibanja.

Bebel, voditelj nemških socijalistov, v svojem
spisu: „Die Frau“ — podi ženo od domačega, rodbin-
skega ognjišča. Poudarja se kot poseben faktum,
da doslej še ni izšel niti jeden spis od socijalistov,
v kojem bi se zagovarjal obstanek rodovine na
krščanskih podlagah. Socijalisti izključljivo stojé na
stališči Rousseau-a („Contract social“).

Preživenje in vzgoja otrok po nauku socijalistov
ne spada k nalogam rodbinskim, to je povsem dolž-
nost države. Stariši naj po rojstvu otroka izročé na
hrano in vzgojo državnim zavetiščem, zabaviščem,
varovalnicam in šolam. Država ima pravo, slabotne
otročiče ali nadležne — odstraniti. Kakor čreda je-
lenov bolnega člana izmed svoje srede peha, isto-
tako ima država pravo, ugonobiti slabotnega otro-
čiča. Zakon je povsem državna institucija na pod-
stavi Darvinovega nauka. Kako pa dandanes more
kdo skrbeti za izrejo in vzgojo otrok, ko to malo-
kateri oče ali mati umeje! To je stvar strokov-
njakov.

Polnokrvni socijalisti se posmehujejo meščanski
in kmetski nežnosti, s katero stariši skrbé za svojo
deco, zlasti pa za betežne otročiče!

V takih načelih nemških in francoskih socia-
listov pojavlja se svrha, največji steber človeške
družbe: **uničiti rodbino!**

Čarobnost rodbinskega življenja nima zánje
nobene slasti. Ves napredek in blaginja človeške
družbe naslanja se več ali manj na napor in na-
čelo starišev: da bi se za nami bolje godilo otro-

dvomil nad usmiljenjem; pa evangelij mu odgo-
varja po ustih enega izmed apostolov: „Bog je tako
ljubil ljudi, da jim je poslal svojega sina in ga dal
zá-nje v smrt“. Takrat spozna spokorni grešnik to
neizrečno skrivnost: njegov ošabni in slepi um jo
je zavrgel, njegova potrta in ponižna ljubezen jo
globoko čuti. Veruje, ker ljubi; veruje, ker je hva-
ležen; veruje, ker vidi vso stvarnikovo dobroto v
razmerji z revščino stvari. O moj Bog! vse tvoje
skrivnosti so skrivnosti ljubezni; in zato so božje.
Človek bi také ne iznašel; to je previsoko nad njim:
Bog sam nam je mogel to reči, ker Bog sam je
mogel to storiti. Če človek noče verovati, zato noče,
ker je nehvaležen; in nehvaležen je, ker je slep.
O Bog, ki si toliko ljubil ljudi, daj luč slepim in
gani nehvaležnike! . . .

O moj Bog! jaz dobro vem, da te resnice, ki
jih pišem, so obsodba vsega mojega življenja. Ti si
me jih naučil, in jaz sem jih pozabil za toliko časa
in sem se mislil razsvetljenega! Tolika je torej
slepota strasti, da še celó tega nisem razumel, kar
se mi sedaj vidi tako priprosto in jasno. Blagovolil
si mi odpreti oči v trenutku. Dokončaj, moj Bog!
ko si mi dal spoznati moje prestopke, nauči me, da
jih popravim, kolikor morem: daj mi čas in pripo-
močke, če je to red tvojega usmiljenja, in bodi iz-
povedanje, ki ga tukaj delam, koristno mojim
bratom, katerih nobeden ni bil tolik grešnik, kakor
jaz. In naj govore z menoj: „Spoznal sem, Gospod,
da so pravične tvoje sodbe“. (La Harpe.)

kom, nego nam! Smoter v pôtu svojega obraza de-
lujočega očeta bil je od nekdej: Kolikor móči za-
gotoviti otrokom boljšo bodočnost, nego jo je
imel sam.

Narodno-konservativna stranka smatra delav-
stvo za povsem zmožno, da si samo pribori postav-
nim potom svoje pravice, ne vrivajoč se médnje;
zato pa tudi po svoji móči hoče in podpira v istini
na pristojnih mestih njegove zahteve, v kolikor so
opravičene. To je jedino pošten način. Ako se naši
delavci sklicujejo na vzor delavstva na Nemškem,
katero je v državnem zboru zastopano po znatnem
številu svojih poslancev, pomislijo naj, kdo podpira
postavne zahteve socijalno-demokratskih poslancev:
to je konservativna stranka, stranka ka-
toliškega središča, in ne stranka narod-
nih liberalcev, ki je strasten nasprotnik delav-
skega stanú.

Sodi naj torej delavstvo iz minulosti in se-
danjosti in uvaža tudi sám, kdo je njemu odkrito-
srčen prijatelj: pošteni konservativec, komur je
briga vzdrževanje in ohranitev dobrega reda, ali
pa liberalce, čegar ime pomeni prevrat brez dolo-
čenega cilja, ne oziraje se na zgodovino mino-
losti, sedanjosti in skrb za bodočnost. Volitev ni
težavna!

Šolstvo na Slovenskem.

VII.

Govor poslanca dr. viteza Tonklija v državnem
zboru dne 30. aprila 1890.

(Konec.)

Kar se tiče Pazina, omenjal sem že večkrat
naredbo naučnega ministra Conrada. Ta minister je
izdal naredbo, da se osnujejo v Pazinu paralelke s
hrvaškimi učnim jezikom.

Ta ministerska naredba se še ni preklicala, in
ima še veljavo. Da se ta naredba izvrši, zahteval
sem že v javnem govoru.

Zakaj se niso uvedle onda paralelke? Edino
radi tega, ker je deželni šolski svet poročal, da ni
za paralelke potrebnega prostora. (Čujte! Čujte! na
desnici.) Od tedaj je preteklo že več let, in jaz
ménim, da bi se bili potrebni prostori za paralelke
že dobili, ko bi bil gospod naučni minister resno
mislil na osnovo paralelk.

Nj. vzvišenost opozarjam še na nekaj. Iz Pa-
zina se prestavi gimnazija v Pulj. Včeraj sem bral
že imenovanje novega ravnatelja.

Če se prestavi gimnazija iz Pazna v Pulj,
prazni bodo vsi ti prostori. Odpal bo s tem še zadnji
razlog, ki se je stavil proti uvedenju paralelk s hr-
vaškim poučnim jezikom na gimnaziji v Pazinu.
Sevéda bo rekel Nj. vzvišenost gospod naučni mi-
nister: Če odpade celi gimnazij, nemogoče so tudi
paralelke. Potem tirjam od Nj. vzvišenosti, da osnuje
za hrvatsko in slovensko prebivalstvo samostojni
nižji gimnazij. To je najskromnejša prošnja in za-
hteva naša povsem opravičena.

S tem se ugoti tudi občinski prošnji, ki jo je
poslala na naučno ministerstvo. Priznavam, kar je
že prej rekel govornik te (desne) strani, da ne ugo-
varjamo, če skrbi vlada, da se v Pulji vzgajajo
otroci uradnikov in vojaških dostojanstvenikov. Tisti
razlogi in tiste pravice govore tudi za ogromno
večino hrvaško-slovenskega prebivalstva isterskega.
(Prav res! na desnici.)

To ljudstvo nima do sedaj niti jedne srednje
šole in kadar se bode premestila gimnazija v Pulj,
prepričan sem, da pojde zeló malo dijakov iz Pa-
zina v Pulj, ker je v tem mestu stanovanje, hrana
in oskrbovanje zeló drago.

In ne ostane družega, kakor da obdrži hrvaško
prebivalstvo svoje otroke doma, kar gotovo ne bo
pospeševalo izobraženja narodovega, temveč ravno
nasprotno. In vendar si je stavila naučna uprava
nalog, da ne bode nikjer zadržavala izobraženja. Tu
je najlepša priložnost, da se to stori, pa ne le z
besedami, temveč v resnici, z dejanjem in Nj.
vzvišenost opozarjam, da resno preudari to stvar in
osnuje kmalu v Pazinu samostojno nižjo gimnazijo
s hrvatskim poučevanjem in poudarjam, da se mo-
rajo učenci tudi nemščine učiti in sicer na temelji
maternega jezika in da bo nemščina obvezni predmet.
Potem bode mogoče, da bodo dijaki tudi s te gim-
nazije stopili lahko na zgórenjo gimnazijo v Pulji
ali Trstu.

Pa še druga nevarnost tiči tukaj, če se ne
napravi tukaj nižja gimnazija s hrvatskim poučnim
jezikom. Tisti stariši, ki bodo zmogli, pošiljali bodo

svoje otroke ne v Pulj, temveč v Koper, kjer je že
italijanska gimnazija. Kake posledice bi pa to imelo,
nočem nadalje razpravljati. Zopet drugi pošiljali
bodo otroke svoje v Reko, in kake posledice bo
imelo to, naj si misli vsak sam. (Poslanec dr. Vi-
tezió: Prav dobre posledice!)

Tedaj v državnem in političnem interesu je, da
se osnuje ta nižja gimnazija s hrvatskim poučnim
jezikom in da se stori kaj tudi za hrvatsko prebi-
valstvo.

Zdaj hočem govoriti še o Trstu. Tudi tu je
dosti slovenskih dijakov na nemški gimnaziji. Tudi
tukaj priporočam, da se stvar resno premisli in
stori potreben korak, da bi se tudi v Trstu pouče-
vali učenci v svojem maternem jeziku.

Konečno omenjam še Gorice. Tu delajo največe
težave zapreko. Nj. vzvišenost pravi: Ko bi hoteli
tu ugoditi željam ene in druge narodnosti, Itali-
janom in Slovencem, ko bi uslišali prošnje in
jednoglasne sklepe deželnega zbora, osnovati bi
morsali trojne paralelke in sicer za Italijane, Nemce
in Slovence, kar bi pripeljalo do trihotomije.

Kar se tega tiče, opozarjam le na govor gosp.
poslanca za tržaško okolico, ki je omenil in konsta-
toval, da ste v Gorici le dve narodnosti, namreč
Slovenci in Italijani, ki pa živé mirno med seboj;
tu je dve tretjini Slovencev in jedna tretjina Itali-
janov, ki so ločeni med seboj tudi krajevno, kar
gotovo še bolj pospešuje prijazne medsebojne raz-
mere.

Tretje narodnosti ni v deželi, nemškega pre-
bivalstva nima dežela, kajti mi nimamo ni jedne
nemške občine. Tu so torej Nemci samo uradniki
ali pa oni, ki so po tovarnah v službi, o kaki nem-
ški národnosti pa nikakor ne moremo govoriti.
Kako je torej to, da se radi nekaj nemških otrok
poučujejo Slovenci in Italijanje vse vprek na sred-
njih šolah v nemškem jeziku.

Kaj bi rekel Nj. vzvišenost, ko bi se godilo to
po jezikovno mešanih krajih na Češkem, ko bi
Čehi n. pr. zahtevali, da naj se uvede tam češka
gimnazija, kjer je le nekaj čeških uradnikov, ki
pošiljajo svoje otroke v šolo, da bi se poučevali v
češčini, in vsi nemški otroci naj bi obiskali češko
gimnazijo? To bi navstal krik, pa saj bi Nj. vzviše-
nost tega ne privolil.

Kako pa naj si to, kar je tam nemogoče,
smatra pri nas za popolno pravilno in naravno?
Tega jaz ne umejem, in noben pameten človek ne
bo umel. To so povsem nenaravne razmere.

Zraven hočem še omeniti, da ne govorim tako
samo jaz, marveč, da je govoril tako tudi deželni
zbor; na dalje opozarjam na peticije — več od
sto — ki baš zdaj ležé pri naučnem ministerstvu,
prošnje občin, župnij, ki zahtevajo slovensko gimna-
zijo v Gorici. Če tedaj le pri tem ostanem, da se
osnujejo paralelke s slovenskim poučnim jezikom za
slovenske in z italijanskim poučnim jezikom za
italijanske dijake, ne morete mi očitati prenapetosti,
temveč po vsej pravici mojo tirjatev le odobravati.

Če noče imeti Nj. vzvišenost trihotomije, po-
tem naj osnuje le dve paralelki in sicer jedno za
italijanske, drugo za slovenske dijake. To gotovo
ne provzroči prevelikih ovir in lahko rečem in opo-
zarjam, da se učé slovenski dijaki krščanski nauk v
slovenskem, italijanski v italijanskem jeziku. In kaj
se dogaja z nemškimi dijaki, katerih sta po dva
ali trije v enem razredu?

Ti se uvrsté ali med italijanske učence in se
učé prav dobro, brez vsake težave v italijanskem
jeziku, ali pa se pomešajo med slovenske dijake in
se učé s temi v slovenskem jeziku. To gré prav
lahko, ker znajo pri nas vsi otroci nemških stari-
šev ali italijansko ali slovensko; torej bi bilo le v
njih prid, ko bi se še italijanščini ali slovenščini
popolnoma priučili, ker to jim utegne biti v veliko
korist gledé na njih prihodnost. Ko Nj. vzvišenost
gospod naučni minister tudi tega ne bi hotel, tem-
več na vsak način ohraniti gimnazijo z nemškim po-
učnim jezikom, prepričan sem, da ne bi bilo po-
vprečno po pet dijakov v posamičnih razredih, tem-
več le po dva ali trije, morebiti v kakem razredu
tudi po osem, toda povprečno ne več kot pet. Ali
je pa vredno truda in troškov, vzdržavati nižjo
gimnazijo za dvajset učencev? Ménim, da ne. Ko
bi jo pa vendar-le vzdržal — privoščim jim — po-
tem naj se ustanovi posebna nižja gimnazija s slo-
venskimi in italijanskimi paralelkami za prebivalstvo
cele kronovine goriške, v kateri prebivajo samo Ita-
lijani in Slovenci.

Potem gotovo ne nastane trihotomija in odstranjene bi bile vse obstoječe zapreke. Da bi se s tem povečali troški, umeje se samo ob sebi. Toda goriška kronovina ni pasivna dežela, temveč aktivna in zatorej lahko zahteva, da se njeni edini učni zavod tudi tako vredi, da se bodo njeni sinovi dobro vzgajali v maternem jeziku ter se priučili zajedno tudi nemškemu jeziku.

Kakor sem že preje omenjal, priučili bi se po tej metodi učenci oboje národnosti nemškemu jeziku mnogo bolje in potem bi se lahko na gorenjem gimnaziju poučevali skupno v nemškem jeziku. Z vso odločnostjo moram torej prositi Nj. vzvišenost, da mi ne odgovarja tako dvoumno, kakor mi je odgovarjal v saboto. Pri tacih odgovorih v resnici ne vém, kaj pomenijo, temveč da vendar enkrat prizná, da se morajo osnovati paralelke, ker terja to pravica, terja narod, in ker ni nikakih ovir več, ki bi bile proti naši opravičeni terjatvi. (Dobro! Dobro! na desnici.)

Predno končam, omenjal bi rad še gimnazijo v Kranji.

Zares je čudno, s kako občudovanja vredno vstrajnostjo se drži Nj. vzvišenost svoje naredbe, dasiravno jo imajo vsi merodajni faktorji, ne bom rekel za napačno, vendar pa za škodljivo celi deželi; to je tista naredba, s katero je odpravil kranjsko gimnazijo. Le nekaj profesorjev na nji oglasilo se je za razpust gimnazije. Zakaj? Zato, ker se jim zdi pripravneje bivati v Ljubljani, kakor pa v mestu na kmetih. Vsi drugi faktorji so bili proti razpustu, kajti v Kranji so vsi pogoji za gimnazijo. Kraj je zdrav, šolski prostori so, stanovanje za učence in profesorje je lahko dobiti, hrana je cena in baš to je važna reč. Da bi se ohranila gimnazija, prosil je ves občinski svét in ves deželni zbor kranjski potegnili se je za-njo. (Poslanec Klun: Dvakrat!)

Če se poteza torej ves deželni zbor kranjski in poudarja, kako potrebna je gimnazija v Kranji, potem sodi vsekako najvažni faktor.

Toda Nj. vzvišenost s: trdo drži svoje naredbe, rajši več izda, pa trdo drži. Zdaj si hočejo pomagati. V Ljubljani so ustanovili nižjo gimnazijo in mislijo, da se bode s tem zmanjšalo število učencev, katerih je blizu 900, in da bo ta nedostatek odstranjen. Nj. vzvišenost bi pa to vsekako ceneje dosegla, ko bi se še obdržal gimnazij v Kranji. Tu ne bi bilo treba skrbeti za prostor, za kar skrbi vže občina, in vse bi bilo lepo šlo.

Še nekaj družega pride tu na tehtnico. Ko bi prišli vsi učenci, ki so bili prej v Kranji, v Ljubljano, potem bi se število dijakov zdatno pomnožilo. Pomisliti je treba, da je tam viša gimnazija, ki ima čez 900 učencev, nadalje višja realka, ki ima tudi mnogo učencev, potem moška in ženska pripravnica in konečno ljudske šole. Število učencev je toliko, da jim je težko dobiti stanovanja, potem se podražé živila in konečno preté še nevarnosti v zdravstvenem oziru. Omenjam lahko n. pr. osepnic, ki so razgrajale pred dvema letoma. Če se število učencev tako pomnoži, nastanejo silno velike težave v zdravstvenem in vzgojevalnem oziru. Za vzgojo in vzrejo učencev so merodajna pred vsem stanovanja; če je pa tako natlačeno z otroci, zadovoljiti se morajo stariši z onim stanovanjem, ki ga še dobé. Če so pa učenci tako na drenju, jih je težko povoljno nadzorovati. Gotovo ne more koristiti, če se na enem kraju in v primeroma majhnem mestu, kakor je Ljubljana, osnujejo vsakovrstni učni zavodi in če se s tem pomnoži število učencev. Ravno narobe je bilo treba skrbeti, da bi se razširila kranjska gimnazija v višjo gimnazijo, in v Ljubljani naj bi se uvedel nekaj numerus clausus in učenci na kranjski gimnaziji bi se bolje izobražali, vzgajali, imeli bi boljše stanovanje, kar je z zdravstvenega stališča važno.

Če Nj. vzvišenost méni, da bi vzbudilo kako grajo, če prekliče svojo naredbo, potem ga moram zagotoviti, da se ne bi slišala graja, temveč največa hvala bi se razlegala po celem Kranjskem in v zastopu Kranja, in tej hvali pridružili bi se i mi. Če bi bil ta pomislek kaka zapreka, naj se je Nj. vzvišenost le znebi, in ustanovi naj se gimnazija v Kranji. Nikakor me ne zadovoljijo tolažbe, da naj počakamo vspehov sedanje poskušnje za nižjo gimnazijo v Kranji; kakor pravim, me to ne zadovoljuje, ker smo vže prej slišali enake tolažbe, ko je šlo namreč za vspeh slovenskih paralelk v Ljubljani, in glej, pri vsem tem, če tudi so bili dobri vspehi, izpolnili nam niso dane obljube. Nad to izjavo Nj. vzvišenosti zelo dvomim.

Prosim torej Nj. vzvišenost še jedenkrat, naj izpolni vse moje želje, v temeljene pravnim in postavnim potom, in opomniti hočem še, da bi se tudi za italijansko prebivalstvo v vsakem in tudi političkem oziru bolje skrbelo, če se ugoti njih želji gledé na osnovo paralelk na nižji gimnaziji v Gorici, ker s tem bi jih bolj zadovoljili, kakor pa če se jih ima vedno nezadovoljne ter se jim daje povod, da primerjajo svoje odnošaje z razmerami svojih sodržavljanov onstran Idrije. (Dobro, dobro! na desnici.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 13. junija.

Notranje dežele.

Ceško-nemška sprava. Med češkimi in nemško-liberalnimi listi je nastal prepir o besedah vladarjevih dr. Riegru, da je namreč ta sprava državna potreba. Tako trdi „N. Fr. Presse“, da so tudi Staročehi začeli upirati se spravi in da so torej njim veljale cesarjeve besede. „Politik“ odgovarja, da „N. Fr. Presse“ ni še privilegovana razlagalka cesarjevih besed in da Čehi ne marajo nobenih daril od vlade, temveč le svoje pravice, ki so jim zagotovljene po zgodovini in ustavi.

Delegacije. V odseku ogerske delegacije za vnanje stvari se je delegat Asboth pritoževal, da je premalo Ogrov zastopanih v diplomatski službi in pri skupnem finančnem ministerstvu. Finančni minister pl. Kállay mu je odgovoril, da je pri računskem oddelku sedem do osem uradnikov, od katerih so trije ali štirje Ogrji. Minister sam je Oger in pred kratkim je bil tudi sekijski načelnik. Minister sploh ne gleda na razmero 30:70, temveč na sposobnost in zasluge. — Iz tega se razvidi, kako Madjari porabijo vsako priliko, da svoje ljudi spravijo na višja in boljša mesta.

Vnanje države.

Srbija. Iz Belgrada se poroča dné 11. t. m.: Ogerska oblastva so zaplenila pred nekimi dnevi srbskim kmetom govejo živino, katera se je pasla na Mlinski-Adi. Ta otok je v reki Drinji in si ga prisvajajo Ogrji in Srbi. Proti temu postopku vložila je srbska vlada ugovor.

Italija. „Capitan Fracassa“ omenja Kalnokyjevega govora o Srbiji, ter dostavlja, da ni omenjeni govor nič kaj dobrega vtisa naredil na italijanske politične kroge. Pomisliti je pa treba, da ne zahteva Kalnoky od Srbije, da bi postala nasprotnica Rusiji, temveč baš nasprotno želi jej najboljšega sporazumenja s Petrogradom. Ako pa želi Kalnoky, da bi bila Srbija tudi do Avstrije prijazna in ž njo v najboljšem sporazumenju, opravičena mora biti njegova želja.

Belgija. Niso sicer še vse podrobnosti volitev znane, vendar pokazalo se je sploh, da so konservativci zmagali nad liberalci. Mesto Gent je imelo osem zastopnikov: sedem konservativcev in jednega liberalca. Kako so si prizadevali liberalci, da bi dobili tu kaj več sedežev! Ta nada pa se jim ni izpolnila, marveč propali so še bolj, kakor pri prejšnjih volitvah. „N. Fr. Presse“ piše o teh volitvah mej drugim: „Nade, katere so gojili belgijski liberalci o večerajšnjih volitvah, niso se jim izpolnile. Posrečilo se jim je sicer, da so dobili v Waremu dva sedeža, a v Gentu pa, kjer so si bili svesti zmage, goljufale so jih sladke nade. Ménili so, da dobé osamljenemu svojemu zastopniku kaj več svojih somišljenikov, toda še ta je izgubil sedež. Klerikalna večina v Gentu se je pa pomnožila od 150 na 500 glasov, kar posebno boli liberalce. Predvečerajšnji bruseljski liberalni listi so navduševali z zaupanjem svoje volilce, kateri naj porazijo klerikalno stranko, danes pa je v njih taboru vse poparjeno; kajti lahko uvidevajo, kako strašno so se goljufali v svoji zmagozavesti. Propali so, propali za dlje časa, in konservativci bodo na krmilu belgijske države.“

Anglija. Iz Londona se poroča 11. t. m. listom: V večerajšnji seji górenje zbornice se je oglašil lord Ramsay povodom razprave o delavskem vprašanju, in opomnil mej drugim, da so sklepi berlinske konference povoljni tudi za Anglijo. Z veseljem opaža imenovani lord, da se Anglija zanima za zboljšanje delavskega stanú. Ko bi pa skušala angleška vlada še bolj omejiti delavno dōbo za moške, ženske in otroke, škodilo bi to njeni trgovini. Zboljšanje delavskega stanja se dá doseči z boljšo vzgojo, in s tem, da se zabranjajo prerane ženitve. S heroičnimi sredstvi pa se nikakor ne dá zboljšati usoda delavskih krogov. — „Daily Telegraph“ omenja pogovora kneza Bismarcka z zastopnikom tega lista. Pogovor se je sukal o nihilizmu, delavskem vprašanju in konečno o vnanji politiki. Knez Bismarck je rekel: „Razmere med Nemčijo in Francijo so najboljše in francoska vlada je vzorna. Francosko ljudstvo je odkritosrčno, mirovno v svojih nazorih, kakor tudi v svojih nadah. Nemčija ne želi družega, nego sloga Nemčije. Tudi kar se tiče Rusije, ni, da bi kaj rekel. Trodržavna zveza je dovolj trdna, da bode zabranila kaljenje evropskega mirú radi Bolgarije. Zveza še ni bila toliko trdna, kakor je baš zdaj, kajti osnovana je

na široko podlago medsebojnega sporazumenja in skupnih interesov. Močna Avstrija ni potrebna samo za evropski mir in ravnotežje evropskih držav, temveč je ket taka posebno potrebna Nemčiji. Da je zajamčen evropski mir tudi še v prihodnje, zahvaliti je pred vsem trodržavno zvezo. Vojna med Nemčijo in Anglijo ni mogoča, da, celó resen razpor med njima se utegne težko pripetiti.

Rumunsko. Zbornica je glasovala z 59 proti 17 glasovom za kredit, da si omisli potrebno oboroženje. Takisto je potrdila tudi kredit, da se osnujejo in dovrše železnične proge v Moldovi.

Izvirni dopisi.

Iz Šturij, 11. junija. Zadnjo nedeljo praznovali so šolski otroci prav slovesno obletnico blagoslovljenja naše nove šole. Po litanijah bila je v ukusno ozaljšani prostorni šolski sobi veselica s petjem, deklamovanjem in igro: „Sv. Notburga“.

Naj takoj povém, da so se vse točke zvršile prav gladko, brez najmanjšega izpodtikljeja.

Resno in veselo petje v samo-, dva- in trispelih menjavalo se je dokaj urno z raznovrstnimi deklamacijami. Poslušalcev bila je natlačena soba; na vsakem obrazu si pa videl, s kakim zanimanjem sledé vsaki točki. Kōga bi tudi ne ganilo, videti sedemletnega nedolžnega otroka, ki ti priprosto naivno pravi raz oder svojo vlogo?!

Da, že pri malih je treba začeti z deklamovanjem, saj se to v višjih šolah le preveč opušta. V gimnaziji si mladenič pridobi precej znanja; na univerzi si vednost spopolni; a le poglej, kako je tudi visoko omikan v govoru v zadregi gledé ponaše, izraza, ali poudarka! Kje je vzrok? Deklamovanje se je v šolah opuščalo. Saj znamo iz svoje skušnje. Da smo naglo odgovorili na vprašanje, pa je bil profesor zadovoljen. Na obliko, ponašo, kretanje itd. se ni gledalo. Ali česar se človek ne uči in ne vadi, to pogreša pozneje v svojem stanu. Težko se pridobi pozneje, kar se je v mladosti zamenarilo.

Igra „Sv. Notburga“ ne vzbuja sicer toliko smeha, kakor ga nekateri zahtevajo od otroških iger, a je polna jedra in lepih vodil za mladino. Gotovo je jedna najboljših otroških iger, kar jih imamo. Zadovoljila je pri nas zbraue, in brez dvoma tudi pri otrocih ni ostala brez vspeha.

Nekateri šolski prijatelji in poslušalci zložili so toliko denarja, da se je nad sto otrokom po veselici razdelilo precej češenj, in kakor slišim, je še toliko ostalo, da se bode še prav ubogim kaj omislilo, ali obleke, ali učnih pripomočkov.

Naj se le drugo leto zopet jednaka obletnica praznuje, radi se bodemo k jednakega namenu zopet zbrali!

Dnevne novice.

(Pastirski list.) Te dni so vsi avstrijski nadškofje in škofje razposlali pastirski list, v katerem govoré o ljudski šoli in odgoji mladine. List se bode prihodnjo nedeljo čital z lec; mi ga priobčimo prihodnji teden.

(Baron Gúdel-Lannoy), ki je dvanajst let zastopal mariborski okraj v deželnem zboru štajerskem, več ne vsprejme mandata. Posebna deputacija „Slov. društva“ ga je zahvalila v imenu njegovih volilcev na njegovem delovanju v deželnem zboru za koristi slovenskega ljudstva.

(Vozni red gorenjske železnice.) Čuli smo že mnogo pritožb, da nekateri vlaki državne železnice iz Ljubljane do Trbiža jako neprimerno dohajajo, oziroma odhajajo. Dné 12. maja je imel svét državnih železnic sejo, v kateri je član gosp. Karol Luckmann opozarjal na to neprilicnost in izrazil željo, naj bi se vpeljal vozni red, ki je bil l. 1884. na tej progi. Namestnik prometnega ravnatelja vitez Pichler je odgovoril, da se tej želji letos več ne more vstreči.

(Družbi sv. Cirila in Metoda) v Ljubljani je volil g. dr. Lovro Čuček, c. in kr. polkovni zdravnik, ki je nedavno umrl v Šentilju na Štajerskem, vso svojo zapuščino.

(Stare goldinarje) z dné 1. januarija 1882 sprejemajo blagajnice in uradi le še do 30. jun. t. l.

(Izpred porotnega sodišča.) Včerajšnja porotna obravnava je trajala od 9. ure dopoldne do polu 5. ure popoldne. Zatoženi so bili: France Šparovec, Marijana Šparovec, Anton Šink in Anton Pogačnik iz Podbrezja — zaradi ponarejanja denarja, oziroma sovdeležbe. France Šparovec je izdaval iz kositra kovane nepristne dvajsetice z letnico 1869, istotako Marijana Šparovec. Anton Šink je izdal nepristen

goldinar, istotako Anton Pogačnik. France Šparovec je bil obsojen na osemnajst mesecev težke ječe s postom, ostali trije so bili oproščeni.

(Okrajna učiteljska konferenca) za Ljubljano boče pod predsedstvom g. prof. Levca dne 3ega julija ob 8. uri zjutraj v mestni dvorani.

(Iz Kamne Gorice) se nam poroča, da sta brata Zupana izdelala nove orglje, ki imajo osem pev. izpremenov in pet pomožnih. Visoke so le 2.8 metra in vendar ima meh svoje mesto v orgljah. S tem je rešeno vprašanje, kako se morejo orglje postaviti tudi na primerno tesnem prostoru. Novost pri teh orgljah je, da so vse piščali od največje v principalu do najmanjše v miksturi cinaste in imajo izboknene labije; glas tacih piščal je mnogo preciznejši. Te orglje so od l. 1880. že 28. delo bratov Zupanov.

(Ravnateljstvo južne železnice) se nekda pogaja, da bi dobilo vožnjo na novi železnici, ki se gradi od Radgone v Ljutomer.

(Umrli) je minolo nedeljo g. R. Hömig, nadučitelj na 1. deški šoli v Mariboru. N. v m. p.!

(Občinske volitve) mestne občine Pazin se bodo vršile za tretji razred dne 23., 25., 26., 27. in 28. t. m.: za drugi razred dne 30. junija, 1. in 2. julija, za prvi razred dne 3. julija.

(Slana.) Kakor poroča „Slov. Gospodar“, bilo je v ponedeljek jutro na Dravskem polju, ob Pesnici in okolu Maribora nekaj slane. Škode sicer ni naredila posebne, a je za 9. dan junija že redka prikazen.

(Iz c. kr. poštne hranilnice.) Najnovejša okrožnica imenovanega zavoda objavlja v uradnem delu odredbo, ki določuje način poslovanja z nakaznicami v prometu čekovnem. Vsled iste zanaprej moreš potem nakaznice skozi poštno-hranilnični urad pošiljati denar na vse pošte, a ne več samo na Dunaj. Druga odredba določuje, da se nedoletne osebe in kurandi, ki dobivajo rente iz delavskih zavarovalnic, morajo izkazati s farno- ali pa občinsko-uradnim potrdilom, ako hočejo denar vsprejemati skozi poštno hranilnico. V okrožnici sledi izkaz gledé prometa v mesecu maju. V čekovnem in v varčevalnem oddelku skupaj se je 590.768krat vložilo za 75.983.107 gld., od tega na Štajerskem 28.940krat za 2.982.211 gld., na Koroškem 8485krat za 819.209 gld., na Kranjskem 6559krat za 712.448 gld., na Primorskem 9410krat za 1.425.983 gld.; vrnilo so pa 172.984krat za 74.336.412 gld.; od tega pride na Štajersko 4994krat za 1.563.404 gld., Koroško 1186krat za

255.583 gld., Kranjsko 1073krat za 231.379 gld., Primorje (Istra-Gorica-Gradiška-Trst) 2999krat za 1.179.254 gld. Od 12. januarja do zdaj se je 29.152.379krat vložilo za 3.259.127.032 gld. 92 kr., a izvzelo 8.566.411krat za 3.205.014.832 gld. 22 kr.; v hranilnici je torej preostalo 54.112.200 gld. 70 kr. Med povračili je 13.442.995 gld., za kar je urad vložnikom na zahtevanje kupil in odposlal vrednostnih papirjev. Rentnih knjižic je v prometu 9329 za 9.632.340 gld., čekovnih 16.842, vložnih pa 749.496; izmed teh so v izgubo prišle tri v Trstu in jedna v Gorici, veljajo: 5 gld., 13 gld. 50 kr., 30 gld., oziroma 7 gld. 24 kr. Novo pošto z nabiralnico dobil je kraj Podplat pri Poljčanah. V neuradnem delu okrožnica izkazuje podatke o poštnej hranilnici na Ogerskem, Taljanskem, Francoskem, Nizozemskem, Švedskem. V prilogi nahaja se ponatis prvih 35 strani iz „Izvestja“ za leto 1889, o katerem je „Slovenec“ nedavno že nekaj povedal.

Raznoterosti.

— Tri sarkofage (rakve) so našli blizu Saint Jean d' Acre v podzemskem hramu, čegar stene so bile polne slikarij al fresco. Poleg imenovanih sarkofagov je bila notri tudi svinčena rakev, okrašena z izbuknenimi podobami. Zraven sarkofagov so ležale različne dragocene posode, in dve dobro ohranjeni podobi, predstavljajoči možko in žensko osebo. Méni se, da so pokopani v teh rakvah feničanska, filistejska ali judovska kraljeva obitelj. Turška oblastva so spravila te znamenitosti v Beirut.

— Lakota v Sudanu Iz Suakima se poroča žalostna vest angleškimi listom. „Times“ objavljajo zasebno pismo, katero govori o strašni lakoti: Izstradani jedó pse, mačke, podgane, osle, kače, kušarice, stare kosti, usnje in večkrat še to drug drugemu iz ust iztrgajo. Videl sem — piše nadalje dotičnik v imenovanem pismu — kako je napal veči deček slabšega ter ga skušal zadaviti, da bi mu iztrgal jed iz ust. Takih in podobnih žalostnih prizorov je še več. V Suakimu se je osnoval odbor pod vodstvom guvernerja in angleškega konzula za lajšanje pogubne lakote. Vsak dan dobiva tri tisoč stradajočih revežev potrebne hrane. V Tokarii in Kasali, v Berberji in Metemnehu, kjer ni blagotvornih človeških rok, pomrje vsak dan sto in sto siromakov strašne lakote.

— Poslušen deček — pa kažnjen. Tonček je prosil mater, predno so šli na polje, kruha. Ker tega ni bilo pri hiši, dajo dobra mati Tončku iz peči od kosila ostale žgance. „Kam pa naj denem lonec, ko pojém?“, vprašal je Tonček odhajajočo mater. Materi se je zdelo to vprašanje prav nepotrebno in zato mu nekako jezno odgovoril: „Ob tla ga vrzi!“ In Tonček je res z lončkom to storil.

kakor hitro ni bilo ničesar v njem. Seveda imela sta pozneje radi tega z materjo račun.

Telegrami.

Belgrad, 12. junija. Od vseh srbskih listov omenil je Kalnokyjevega govora v delegacijskem odseku le „Narodni Dnevnik“, ki ostro napada Avstrijo. Pomenljivo je tudi, da so bili danes v Belgradu zaplenjeni vsi dunajski in peštanski listi, ki so prinesli govor grofa Kalnokyja. — Ogerska vlada je prepovedala izvoz srbskih prašičev v Avstrijo.

Madrid, 12. junija. Kraljica je danes potrdila postavo o splošni volilni pravici.

Umrli so:

9. junija. Franca Škofic, življa, 46 let, Stari trg 4, jetika.
11. junija. Karol Pristov, nadlovčev sin, 5 mes., Kolo-dvorske ulice 11, katar v črevih.

Vremensko sporočilo.

Dan	Cas	Stanje		Veter	Vreme	Mokri-ne na 24 ur v mm
		zrakomera v mm	toplomera po Celsiusu			
7. u. zjut.		730.3	13.2	sl. sever	dež	
12. u. pop.		730.5	16.0	jzpad	oblačno	10.00
9. u. zveč.		730.5	14.2	sl. jzad.	oblačno	dež
Srednja temperatura 16.9° za 1.4° pod normalom						

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

13. junija.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% danka)	89	gld.	90	kr.
Srebrna „ 5 1/2 „ 100 „ 16%	89	„	65	„
5% avstr. zlata renta, davka prosta	109	„	85	„
Papirna renta, davka prosta	101	„	20	„
Akcije avstr.-ogerske banke	966	„	—	„
Kreditne akcije	305	„	50	„
London	117	„	25	„
Srebro	—	„	—	„
Francoski napoleon.	9	„	33 1/2	„
Cesarski cekini	5	„	55	„
Nemške marke	57	„	55	„

Zadruga brivcev in vlasuljarjev ljubljanskih

naznanja slavnemu občinstvu, da bodo pričeni s 1. junijem brivnice in vlasuljarnice ob nedeljah in praznikih od 3. ure popoldne zaprte. (12-9)

Tuji.

10. junija.

Pri **Sonu**: Waller, Stern, Gottlieb, Danzer, Almes, Hahn, trgovci, z Dunaja. — Adolf Leeb in Panavit z Dunaja. — Gruden z Jeličevrha. — Valduga, korni nadupravitelj in G. M. Spinetti iz Grada. — Angelo vitez pl. Pischioni. e. k. major, z Moravskega. — Mulitsch pl. Palmenberg iz Amerike.

Pri **Maticu**: Pogačar, e. kr. podkonzul, iz Carjigrada. — Merklen iz Pariza.

Št. 9578.

Razpis.

(3-3)

Pri mestnem magistratu ljubljanskem izpraznjeni ste

dve službi uradnega sluge

z letno plačo 350 gld., naturalno obleko ter s pravico do dveh v pokojnino všteti petletnic po 30 gld.

Prošnje za ti službi vložiti je do 30. junija t. l. pri mestnem magistratu in jim priložiti dokazila o starosti, stanu, usposobljenosti, znanji jezikov, zdravju in o dosedanjem službovanju.

Mestni magistrat ljubljanski,

31. dan maja 1890.

Zobolek, prašek in pasta za zobe

preč. oo. Benediktincev
opatiye Soulac (Gironde).

Dom MAGUELONNE, prijor.

Največje odlikovanje: dve zlati svetinji: Bruselj 1880, London 1884.

Iznajdeno leta 1373 po prijorji Pierre Boursaud.

Vsakdanja raba zoboleka oo. Benediktincev (po nekoliko kapljic na vodi) ozdravi in zabrani gnjilobo zob, jih obeli in utrjuje; okrepcuje in popolno ozdravi čeljusti.

Zares močno ustrezemo našim p. n. citateljem, opozorjé na to starodavno ter prekornostno iznajdbo — najboljši in edini lek proti zobobolu.

Tvrda **SEGUIN** Bordeaux

(Francija)
Rue Croix de Seguey 106 & 108.

Ustanovljena leta 1807.

Dobiva se v vseh lekarnah in prodajalnicah dišav. (41)



OLJNATE BARVE

kositarskih pušicah po pol in jeden kilo priporoča najceneje

ADOLF HAUPTMANN,

tovarna oljnatih barv, laka in firneža

(23)

semeniško poslopje 6 LJUBLJANA semeniško poslopje 6.